

FIRE ÅRSTIDER

FJÆRE BARNEHAGE

Årsplan 2017 – 2018

prosjekt; nærværende barneperspektiv

Årets tema: HVERDAGSSPRÅKET

Velkommen til oss i Fjære barnehage, Fire Årstider

Det jeg syns er bra i barnehagen: barna, foreldre, godt samspill.

Jeg blir stadig invitert hjem til et barn på middag og lek på rommet. Noen barn sier vi er bestevenner. Godt arbeidsmiljø.

Ansatt

Det er to barnehager i Fire Årstider, Fjære og Vikkilen, begge i Grimstad. Fjære barnehage består av to hus i naturskjønne omgivelser.

Her hos oss legger vi stor vekt på å skape gode hverdager for barna, der trygghet, fellesskap, omsorg og vennskap står sentralt. Vi vil være tydelige og nærværende voksne for barna og gi dem trygge rammer hver dag. Barnehagen skal være et godt sted å være for både små og store. Barna skal oppleve glede og føle seg betydningsfulle og velkomne hos

oss. Vi vil skape gode barndomsminner ved å bry oss om hverandre, være en del av et fellesskap og føle at "Jeg er BRA" – uavhengig av prestasjoner.

Husene på Fjære ligger landlig til, med jorder rundt seg og skogen rett i nærheten. Det er kort vei for å se på sauer, kuer og hester som går på beite. Rett bak barnehagen ligger Revehiet, et opparbeidet skogsområde med bål plass. Vi har også egen gymsal.

Vi har et felles turområde, Bamsehiet, i skogen mellom Fjære og Vikkilen. Der er det opparbeidet bål plass og masse klatremuligheter.

Kjærligheten fra de ansatte til barna. Nå nevner jeg navn, men xxx er utrolig flink med min sønn. Det er selvfølgelig alle de andre fast ansatte på avdelingen også.

Mitt barn har knyttet seg utrolig til henne. Ellers merker at de voksne ønsker å ha mitt barn, eller så er de veldig flinke til å opptre slik, Hehe. Men jeg føler at mitt barn er ønsket i barnehagen.

Forelder

Tobine
Jeg liker å tegne. Dette er en pizza. Jeg liker å lage mat og spise.

VÅRE VERDIER

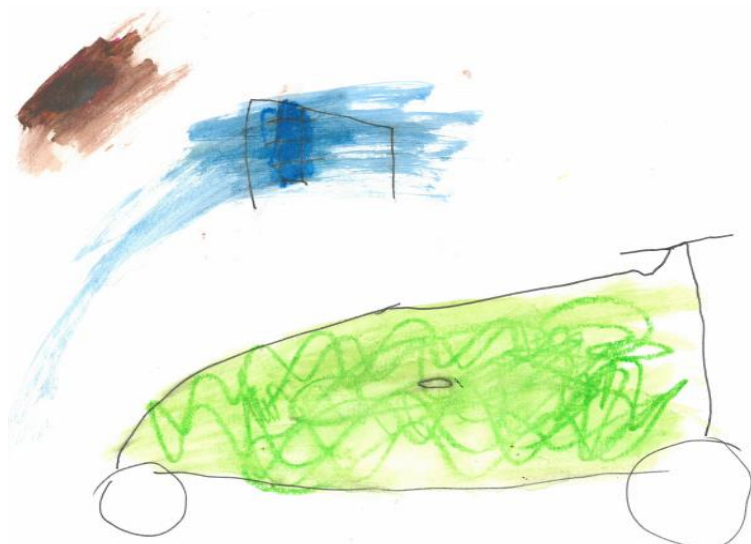
I Fire Årstider møter du nærværende ansatte som har et tydelig barnefokus i sitt arbeide. Du skal bli møtt med vennlighet og bli inkludert og merke at vi arbeider for å skape trivsel for alle i et humørfyllt samspill.

Medbestemmelse og respekt skal være fremtredende og alle; barn, ansatte og foreldre, skal bli støttet og bli tatt på alvor slik man er.

VÅRT PEDAGOGISKE STÅSTED

Har du kjent når et barn stikker sin hånd inn i din og holder fast? Når et barn slik finner din hånd og griper den, helt av seg selv, da betyr man noe spesielt for dette barnet. Har du hørt et barn som roper; "se på meg nå!?" Har du opplevd at et barn tar ansiktet ditt mellom sine små hender og snur det bestemt mot seg og ser deg inn i øynene? Da har du blitt en betydningsfull person for dette barnet. Da opplever barnet deg som så viktig i sitt liv at det brenner etter å få vite hva du synes om det. Dine handlinger som reaksjon på hvordan barnet er eller hva det gjør betyr særdeles mye for dette barnet.

*Eivind
Jeg liker å
spille ball og
runse. Jeg
liker best å
leke med
biler.*

Dette er vårt viktigste arbeid som ansatte i barnehagen; å skape en relasjon til hvert barn som gjør oss til viktige personer i dette barnets liv. Betyr vi noe for barna så føler barnet seg betydningsfullt. Dette styrker barnet i møtet med andre rundt seg. Vår pedagogiske oppgave er å hjelpe alle barn til å finne en eller flere nære relasjoner med andre enn familien.

Hovedmålet er at alle barn skal kunne finne en venn og få støtte til å holde på denne vennen.

I alt vårt arbeid med bakgrunn i lov om barnehager og rammeplanen skal vi ta utgangspunkt i hva som opptar barna og så bygge videre på dette. Barn uttrykker seg i all hovedsak gjennom ulik lek og er i denne leken særdeles fleksibel og kreativ. Ansatte hos oss skal derfor tenke kreativt og nyskapende i møtet med barn og gi dem utallige redskaper til å få uttrykke seg. Gjennom omsorg, lek og læring skal barnet få en opplevelse av mestring som styrker barnets selvtillit.

En ansatt i Fire Årstiders barnehager skal være brobygger. Våre ansatte skal våge å stille seg ved siden av barnet og være med å bygge alle de broene barnet behøver for å kunne bli et helt og fullt menneske. En bro mellom hjem og barnehage, mellom ansatt og barnet og mellom barn og barn.

Leken skal ha en framtrødende plass i barns liv i barnehagen. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Den er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. (Rammeplanen)

LEKENS BETYDNING

Oda
Jeg liker å
spille Ludo
oppe i et
tre.

Leken er en viktig del av barnas liv. Gjennom lek utvikler de sosiale og fysiske ferdigheter, og opparbeider seg mestringsfølelse og selvtillit. Leken er også grunnlag for barnas vennskap med hverandre.

At barnet leker er i seg selv et sunnhetstegn. Leken stimulerer ulike sider av barnets utvikling, både språklig, sosial og motorisk. Leken er med på å utvikle kreativiteten og evnen til å løse problemer. Gjennom lek og eksperimentering lærer barnet masse om hvordan verden fungerer. De lærer også hvordan de skal forholde seg til andre mennesker.

Gjennom leken formes de tette vennskapene mellom barna. Vennskap er viktig for at barna skal trives i barnehagen, og det er også med på å forhindre mobbing. Når barnet leker med andre, får de trening i å forhandle, finne fram til gode løsninger for alle, lytte til hverandre og ta hensyn.

I lek hvor barna tar ulike roller og spiller dem ut sammen med andre, hvor de «later som om», ligger det enorme læringsmuligheter for god kommunikasjon og samspill. Slik rollelek øver opp en del mentale og sosiale egenskaper hos barna som kalles egenledelse.

Gjennom rollelek lærer barna blant annet: turtaking, følge spilleregler, lære sosiale koder, ta i mot beskjeder, gi beskjeder, lytte, bli lyttet til, lære å løse konflikter, lærer å forhandle og fordele roller, lærer om fleksibilitet, lærer seg å regulere atferd, ta initiativ, bearbeider vanskelig følelser, utvikler empati, prøve ut roller, prøve og feile, oppleve mestring, oppøve konsentrasjon og oppmerksomhet, tilegne seg kunnskap, bruke fantasien, ha det gøy! for å nevne noe.

Her i Fjære barnehage skal personalet følge leken, enten deltagende eller observerende, både for å forebygge konflikter og for å stimulere og videreutvikle leken. Personalet må lytte aktivt, se barnet, for å få mulighet til å kunne se hvert enkelt barns behov.

LEK ER BARNES ARBEID

MIKROBIBLIOTEKET

Her på avdelingen skal vi fortsette å lese bøker. Les mange bøker. Vi skal bruke alt vi har lært om forskjellige lese metoder, bruk av konkrete, vi skal gjenta boka over tid slik at barna kan være med å fullføre ytringer som er med og lager tekstsaking av boka, leselogg, medbestemmelse, at barna er med og tekstsaker, stille åpne spørsmål om boka og rett og slett skape leseglede for både store og små. Vi gleder oss til et nytt spennende år med mange bøker og mye lesing.

Ansatte

Fire Årstiders to barnehager i Grimstad og Grimstad bibliotek har sammen utviklet Mikrobibliotek i barnehagenes tre avdelinger. Disse bibliotekene ble åpnet 03.02.2016 og har allerede blitt en stor suksess. I gjennomsnitt på de første to ukene har hvert barn fått lånt med seg fire bøker hver hjem.

Kortreist leseglede: Mikrobibliotekene består av til sammen mellom 400-500 bøker fordelt på de tre husene. De er lokalisert i barnas garderobes slik at tilgjengeligheten er svært god. Idéen er at i garderobene foregår store deler av foreldresamarbeidet og da er det lett å

kunne komme i snakk, også om bøker. Vi bruker også bøkene aktivt i barnehagehverdagen, ikke minst for å stimulere til at barna skal ønske å ta med bøker hjem.

Forskning viser at det er lesekulturen i hjemmet som har aller størst innflytelse på barns leselyst, og denne har igjen avgjørende betydning for språk- og leseutviklingen senere.

Programmet for prosjektet er tettpakket, fra forfatterbesøk og bibliotekarbeid til konkretisering av boken, leke en bok, bruk av bøker i ulike tema og mye annet.

Målet med prosjektet er å gi en ny start på det viktige språkarbeidet vi arbeider med i våre barnehager ved å øke leseglede hos barn og foreldre. Planen er at vi skal etablere Mikrobibliotekene som noe permanent i våre barnehager slik at dette blir en naturlig del av vårt pedagogiske fokus i mange år fremover.

HVERDAGSSPRÅKET – ÅRETS TEMA

Alle barn har en språkhverdag som er ulik andres språkhverdag. Barnets språkhverdag både former og setter rammer for barnets språkutvikling.

Målet med årets tema, hverdagsspråket, er å styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom bevissthet om språklig mangfold.

Gjennom arbeid med Statens senter for leseforsknings kompetanseutviklingspakke får barnehagepersonalet økt kunnskap om hvordan å:

- bruke språklig deltakelse som drivkraft for språkutvikling
- legge til rette for og ta i bruk barns språklige erfaringer
- ha et blikk for språk som kan bidra til trygghet i pedagogiske valg i språkarbeidet for hele barnegruppen

I norske barnehager kan barn velge hva de vil gjøre store deler av dagen, alene eller sammen med andre barn. En viktig oppgave for barnehagepersonalet er å støtte barna i å sette i gang og organisere aktiviteter, gjerne delta, og ikke minst, samtale med barna om det de er opptatt av. Å ha

møteplasser for hverdagsamtaler i mindre grupper med en voksen og noen barn, kan øke barnas språklige deltakelse.

Når barna leker med biler, både ser og tar de på dem, de kjører, krasjer, tuter og rygger, og de snakker om det de gjør med dem. Store deler av dagen i barnehagen kan barn og voksne snakke sammen om det som opptar barna i ulike hverdags situasjoner. En samtale er en språklig samhandling som finner sted når to eller flere deltakere har de samme sanselige eller mentale fokus, og de snakker sammen om det de ser, hører, berører eller tenker på. Samtaler om ulike tema som oppstår spontant i aktiviteter og situasjoner som ikke er planlagt på forhånd, blir kalt hverdagsamtaler. Hverdagsamtaler er uformelle, spontane samtaler, og det å samtale med voksne om tema som interesserer barna er svært viktig for deres språktilegnelse. Voksne kan mange ord, de kan mye om hvordan man samtaler, og de kan støtte barna i å få sagt det de ønsker. For å få i gang eller kople seg på og forlenge en samtale med et barn må den voksne få tak i hva barnet er opptatt av, spørre etter informasjon og vise at man lytter til det barnet sier. Siden store deler av barnehagedagen består av spontane og uformelle samtaler mellom barn og voksne, er hverdagsamtalene en av de mest sentrale arenaer for å støtte barns språktilegnelse.

Hos oss vil vi bygge videre på hva vi gikk gjennom i kompetansehevingsprogrammet Språkløyper i 2016-2017 hvor hovedfokus var bruk av bøker for å fremme språkutviklingen. Dette arbeidet vil vi fortsette med men utvide språkarbeidet til «den gode samtalen» i hverdagen. Dette organiseres både i de ukentlige språkgruppene og i naturlige samtaler vi har gjennom dagen.

DANNING

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Dette skjer i samspill med omgivelsene våre og med andre (Kunnskapsdepartementet 2011).

*Mille
Jeg har tegnet
meg som
tegner og ser
ut av vinduet
og masse
mennesker*

Vi i Fire Årstider ser på den gode barndommen som en uomstøttelig del av alle barns liv. Vi har en forpliktelse til gi barna våre omsorg og nærhet og passe på at barna blir møtt med lydhørhet, innlevelse, og rettferdighet uansett alder og forutsetninger. Vi vil sette barna i fokus og legge til rette for allsidig læring og utvikling.

Leken er av stor betydning for et barns liv. Barn uttrykker seg, lærer og bearbeider gjennom leken. Den er også en naturlig væremåte for barn og den inneholder elementer som vi voksne ikke kan erstatte. Leken skaper grunnlaget for læring og allsidig utvikling. Barn lærer kompetanser på flere områder gjennom leken- språk, samspill, den er stimulerende, sosial kompetanse, fantasi, empati, utforskning, bearbeiding av følelser og inntrykk, humor, kreativitet, motorikk og opplevelser. Vi ser hvor viktig leken er. Og for at leken og læringen skal bli optimal gir vi barna tid og står som støttende stilas, forbilder og veiledere som legger til rette for nettopp dette.

Vi vil at barnehagen skal være et lærende miljø som gir barn i ulike aldre og med ulike forutsetninger et tilbud som er tilfredsstillende for dets behov. Det lærende miljøet skal skape vennskap og gi utvikling samtidig som at oppdragelse, omsorg og lek spiller en stor rolle i hverdagen.

BARNES MEDVIRKNING

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3)

*Elise
Jeg liker å
tegne og
være ute
når solen
skinner.*

Medvirking i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens fellesliv. Det enkelte barn må ha innflytelse både på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres. Medvirking handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetente. Som voksne må vi la oss påvirke og godta at barna selv kan ha synspunkter på hva de har behov for.

Barndommen er viktig i seg selv og ikke bare et forstadium til det voksne liv. Barn er fullverdige mennesker og har rett til å uttale seg om sin egen hverdag. Barndommen er en livsfase med egenverdi i likhet med alle andre faser i menneskets livsløp. Barnas mening skal tas hensyn til så langt som mulig ut ifra barnets alder og modning.

Å arbeide med barns medvirkning handler ikke om å finne frem bestemte metoder, men om hvordan vi voksne tenker om og ser på barn. Det er holdningene våre som leder frem til en medvirkningspraksis. Det er barnas møte med de voksne og barnehagens organisering som blir avgjørende for om det blir medvirkning eller ikke. De voksne skal tilrettelegge for læring og fellesskap.

For å forstå barn må man undersøke de pedagogiske miljøene barna befinner seg i. Barnets væremåte er uadskillig fra de sammenhengende og miljøene de møter. De pedagogiske miljøene er blant annet de daglige rutinene barna skal forholde seg til, innholdet i barnehagen, rommenes utforming og personalets organisering.

Alle barn har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Vi ser barnets utvikling og modning gjennom barnehagetiden som en helhet fra de yngste sine behov for sansemotoriske utfordringer til de eldstes behov for kunnskap og svar på spørsmål.

FORELDRES MEDVIRKNING

Det daglige samarbeidet mellom barnehage og hjem er viktig for barnets trivsel i barnehagen. Dette har barnehagen og foreldrene et felles ansvar for, og det er derfor viktig at forholdet mellom barnehage og hjem er bygget på tillit og respekt. Vårt mål er at foreldre skal føle seg velkomne i barnehagen, og at de skal bli møtt av imøtekommande personal ved levering og henting. I tillegg til det daglige samarbeidet, holder vi foreldremøte hver høst, og tilbyr foreldresamtaler høst og vår.

SU - SAMARBEIDSUTVALGET

I barnehageloven paragraf 4 står det "For å sikre samarbeidet med barns hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/foresatte til alle barn og skal fremme fellesinteresser og bidra til at samarbeidet

Ukas kokk: Hvert enkelt barn blir sett og hørt, lett å plukke opp dersom noen barn skulle ha noen utfordringer eller annet.

Alltid noe som skjer, enten tur eller aktiviteter inne og ute. Positivt for barna å ha noe som skjer og ikke bare ha frilek hele dagen, hver dag i uken.

Opplegget rundt bursdag: hvert enkelt barn får oppmerksomhet rundt dagen sin. Blir feiret alene.

Markering av høytider. Setter pris på dette, barna får lære og delta. Likte godt Halloween. Barnehagen lagde kostymer, forhindrer at et barn faller utenfor dersom foreldre skulle ha glemt eller ikke ha "like fint" som de andres. Samedagen dro barna ut og spiste samemat. "Learning by doing." Likte dette.

Foreldre

mellom barnehage og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.”

*Elise
Jeg har
tegnat jord
til
blomsten.*

Det velges en representant fra hver avdeling som danner barnehagens samarbeidsutvalg sammen med representanter fra de ansatte. Foreldrerepresentantenes oppgaver består i å godkjenne årsplanen, bistå med planlegging og gjennomføring av enkelte arrangementer i løpet av året, samt å delta i eller selv kalle inn til møte i samarbeidsutvalget dersom det skulle oppstå ekstraordinære saker i løpet av året.

PROSJEKTARBEID

Hvert barn har «hundre språk», er unikt og har sin egen personlighet. Barna kommuniserer ikke bare gjennom det verbale språket, men har kroppslige og sanselige uttrykksformer. Gjennom alle metodene og uttrykksformene, er det barnas måte å forstå verden på.

Prosjektarbeid i barnehage styrker barnas nysgjerrighet, undring og kreativitet. Det er ingen "riktige" eller "gale" svar, men heller en undring som oppstår gjennom en metode hvor barna skal tilegne seg kunnskap gjennom opplevelser, handling og forståelse. Prosjektarbeid tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, fasinasjon og bygges videre av hva som opptar dem.

Tema for et prosjekt kan være alt fra presise konkrete til et område man vil utforske. Eksempelvis fiksjonsfigurer, som troll, hekser, engler eller lignende er gode utgangspunkter. Et godt utgangspunkt kan også være sosialt relaterte temaer, som vennskap og ulikheter, eller man kan fordype seg i et materiale, som for eksempel leire og maling. Det kan også være en sansemessig og estetisk uttrykksform, som musikk og drama.

*"Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man."
(Loris Malaguzzi).*

Et prosjektarbeid blir til i felleskap, har stor vekt på samspill og samarbeid mellom barna. Den er temaorientert og består av et tema som fascinerer og engasjerer barna. Ved å bruke barnas kunnskaper, måter å tenke på og handle på, legger det grunnlag for gode relasjoner.

En prosjektskapende barnehage styrker barnas interesser og bli inspirert av barnas undring, som igjen skaper til en god læringskurve.

I prosjektarbeid bygger vi broer og finner nye "stier" sammen med barna.

Det er planlagt 4 prosjektperioder med utvalgte temaer. Disse perioder blir september, november, januar og april.

Tema for følgende perioder:

Fra 4. September 2017: Familie.

Fra 30. oktober 2017: Biotop

Fra 2. Jan: musikk og lyder

Fra 3. April: Dialogisk lesing

Det vil bli to prosjektgrupper i uka – tirsdag og torsdag

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Dagen man henter inntrykk som man skal jobbe videre med på tirs/tors.	Prosjekt gr.1 Kl. 9.45-11.45	Språkløype	Prosjekt gr.2 Kl. 9.45-11.45	Språkløype 6 åringsgruppe

Eksempel på neste års organisering av prosjekt- og språkgruppearbeid

De ansatte må ha uttenkt «Hva er målet» innen man går i gang. Samtidig må det reflekteres og observeres og se hva barna har interesse for.

6-ÅRINGSGRUPPA 2017/2018

I Fjære barnehage vil vi året 2017/2018 ha et felles opplegg for de største barna en dag i uka. Barna kan variere i modenhet, og derfor vil vi tilrettelegge opplegget slik at alle føler mestring i det vi holder på med, samtidig som de får utfordringer.

Til grunn for vårt arbeid med de eldste barna:

- rammepanen for barnehager
- «snart førsteklassing» med sosial kompetanse i ranselen
- snakkepakka
- språkløyper

Sosial kompetanse

Vi jobber aktivt med sosial kompetanse i gruppen. Sosial kompetanse ser vi gjennom barnas samarbeid, empati, selvhevdelse, selvkontroll og ansvarlighet.

Vi legger opp til et læringsmiljø, hvor de sosiale ferdighetene stimuleres i hverdagen. Her snakker vi om relasjonene mellom voksen-barn og barn-barn.

Vi ønsker selvstendige barn som er trygge på seg selv og andre barn og voksne. Barna skal også lære konflikthåndtering og vi arbeider forebyggende mot mobbing.

Vi skal arbeide med:

- vente på tur og rekke opp hånden
- kjenne igjen sitt eget navn
- selvstendighetstrening; påkledning, toalett/hygiene og holde det ryddig på sin plass
- skolebegreper som; pult, tavle, friminutt m.m

Vi kommer ikke til å lære å lese/skrive, men vi skal skape et godt grunnlag for videre lese- og skriveopplæring i skolen.

Språklig bevissthet:

Vi jobber med språklig bevissthet, som blir sett på som et vilkår for at barna skal løse skriftspråkkoden.

Aktiviteter:

- «den gode samtalen»
- høytlesning
- lage bokstaver med kroppen, pinner, plastalina m.m
- rim, regler og ellinger
- klappe og tromme stavelser

Antall, rom og form:

Fagetområdet antall, rom og form er forstadiet til matematikk som barna møter i skolen, og i førskolegruppa skal vi jobbe med:

- forklaring og argumentasjon (begrunnelser, resonering og logiske slutninger)
- lokalisering (finne frem, orientering og plassering)
- design (former og figurer, mønster og symmetri)
- telling (antall, tellesystemer og regning)
- måling (sammenligning, måleenheter, lengde, tid, vekt og penger)
- lek og spill (sang, drama, terningspill m.m.)

*Oda
Jeg liker å tegne og
å speile meg.
Her er barnehagen
med kjelleren.*

Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?

Fagområder

For å fremme utvikling og læring, skal barnehagen følge de syv fagområdene og dets mål i hverdagen (kunnskapsdepartementet 2011). Dette jobber vi med kontinuerlig både i planlagte og ikke planlagte situasjoner og aktiviteter.

1. **Kommunikasjon, språk og tekst.** ☀️

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår vekselvis mellom å motta og å tolke et budskap, og det å selv være avsender av et budskap. Både nonverbalt såvel som verbalt språk er viktig for å utvikle et godt muntlig språk (kunnskapsdepartementet 2011). Vi er bevisste forbilder som vil "bade" barna i språk. Vi vil jobbe med fagområdet både i samlingsstunder med eventyr, sanger, regler og fortellinger, i hverdagsaktiviteter og rutiner, i lek og på tur.

2. **Kropp, bevegelse og helse** ☀️

Barn er kroppslig aktive og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. "Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Variert

Velkomsten om morgenen. Barna blir møtt i døren av de ansatte og fulgt inn. Veldig bra!

De ansatte tar hensyn til hvert enkelt barns familiesituasjon. Mitt barn er uten pappaen sin i store trekk og da jeg kom for å hente ble jeg fortalt at de hadde snakket om "mamma og tante". Satt veldig pris på at det.

*"Mikrobibliotek
At barna er med og kjøper og lager mat
Språkløype og at de leser mye bøker
Lek i gymsalen
Gårdsbesøk og bruk av nærområdet til tur
Russefeiring
At ski/akebrett kan medbringes ved snø
Sykkelsertifikat
Påske- og julevandring i Fjære kirke"*
Foreldre

fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for å utvikle en sunn kropp”
(kunnskapsdepartementet 2011, 41).

Vi har en fantastisk utehage som vi bruker veldig mye. Vi ligger landlig til og har stor boltreplass borte fra trafikken. Vi har sol for det meste av dagen og fine turområder. Målet er å være ute minst en gang til dagen, så langt det lar seg gjøre. Om sommeren er vi ute det meste av dagen. Vi har også en gymsal som gir rom for utfordringer av kroppsbeherskelse, lek og fysisk aktivitet. Kostholdet skal være variert og følge Helsedirektoratets råd.

3. Kunst, kultur og kreativitet

«Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenking og kommunikasjon»
(kunnskapsdepartementet 2011, 42).

Barna er innom ulike maleteknikker og andre formingsaktiviteter (og utforskningsaktiviteter), barna lærer tradisjonelle og nyere barnesanger og også sanger knyttet til høytider.

4. Natur, miljø og teknikk

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får en forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær.

Vi vil ha fokus på reisen fra et frø til et produkt. Dette blir en spennende reise hvor barna eksperimenterer, lærer å ta vare på planter, reiser ulike spørsmål omkring årets gang og ulike årstider, undrer seg og vil gi barna kunnskaper om «økologiens gang» fra frø til produkt?

5. Etikk, religion og filosofi

Vi erfarer og utvikler sosial kompetanse og empati og hvordan vi omgås hverandre i barnehagehverdagen. Spørsmål som hva er «rett og galt» jobber vi kontinuerlig med, kjennskap av faste tradisjoner som er representert i barnegruppa som jul og påske markerer vi og vi vil være lyttende og ha respekt for barns tro og identitet.

6. Nærmiljø og samfunn

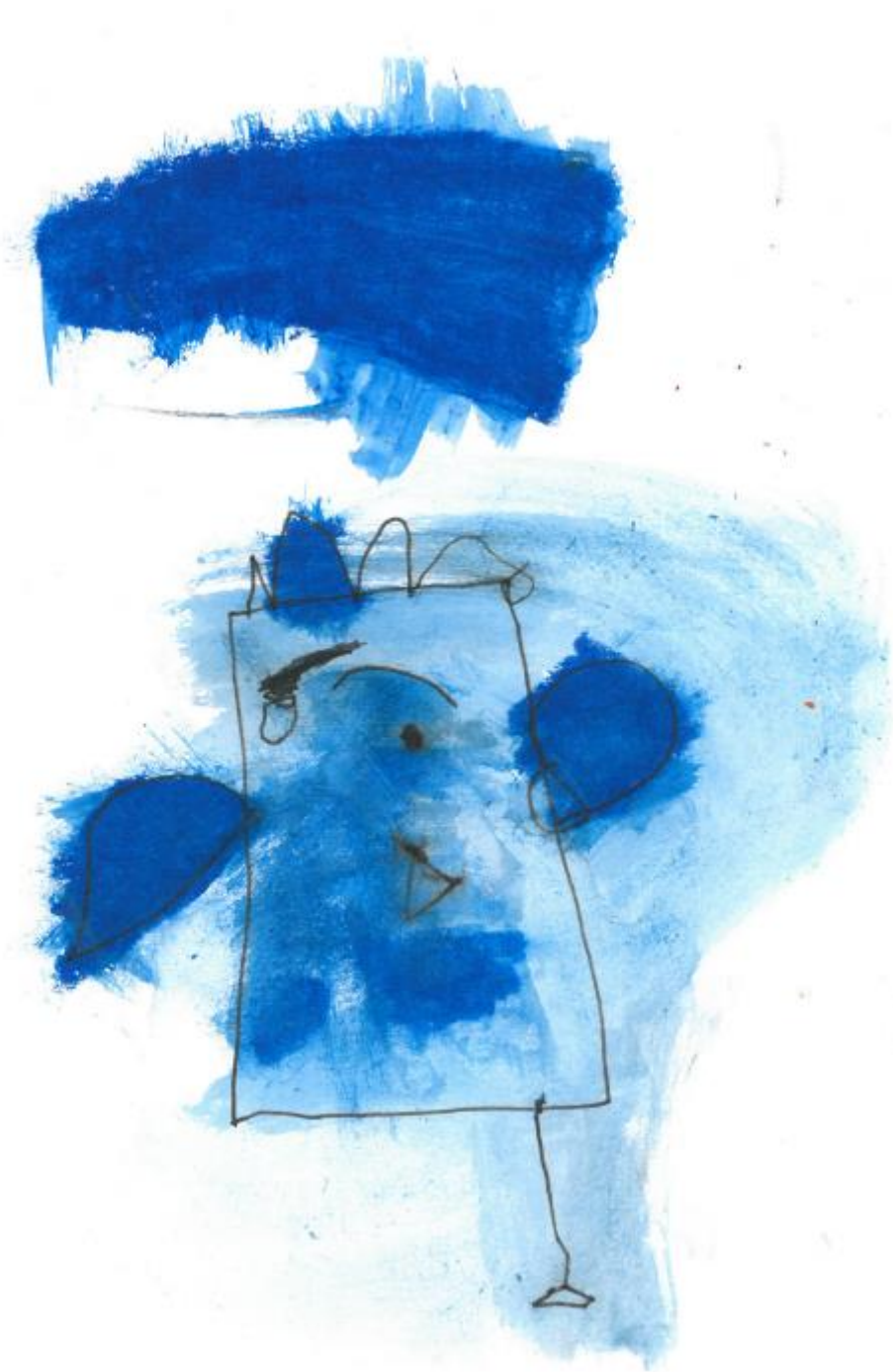
«Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barn skal medvirke i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt»

Vi ligger landlig til med fine «utenfor gjerder områder og opplevelser». Vi er omgitt av jorder som det dyrkes ulike planter på, det er gårder med ulike dyr på, vi har ulike turmuligheter og tursted også skal vi dyrke egne hager med ulike planter og bær. Gårdsbesøk prøver vi også å få til.

7. Antall, rom og form

«Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering».

Vi legger til rette for lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter for at barna skal utvikle sin matematiske kompetanse. Vi bruker eventyr, fortellinger og sanger i samlingsstunder og sammenlikner, teller, utforsker og benevner størrelser, former og mønstre ellers i hverdagen.

ÅRSHJUL

2017 2018	PROSJEKT	FORELDRE	MØTER	ARRANGEMENT
AUG		14.08 Planleggingsdag	14.08 Planleggingsdag – Blomsterenga: - valg - årsplan - avdelingsmøter	Tilvenning av nye barn Mottak av nye ansatte og vikarer
SEPT	Fra 4. Sept: Tema: Familie	12.Foreldremøte	11.09 språkløyper - Marihønene SU møter	
OKT		20.10 Planleggingsdag 24.10 FN-dag Foreldresamtaler	20.10 Planleggingsdag – Sørlandske lærerstevne	FN dag – andre kulturer
NOV	Fra 30.10: Tema: Biotop		07.11 Språkløyper – Revene 16.11 Kurs: Prosjektarbeid – alle påmeldt	
DES		05.12 – Nissefest 13.12 - Lucia		Advent Juleforberedelser Sosialt arrangement
2018 JAN	Fra 2. Jan: Tema: Musikk og lyder	02.01 Planleggingsdag	02.01 Planleggingsdag – Revene 10.01 Språkløyper - Blomsterenga	
FEB				06.02 Samefolkets dag 15.02 Karneval
MAR		21.03 Påskefrokost Foreldresamtaler	15.03 Språkløyper - Marihønene	Sosialt arrangement
APR	Fra 3. apr: Tema: Dialogisk lesing	Foreldresamtaler		
MAI		11.05 Planleggingsdag 18.05 Planleggingsdag	07.05 Språkløyper – Revene 11.05 Planleggingsdag – jobbe inn 18.05 Planleggingsdag – jobbe inn	08.05 Russefest 16.05 Maifest
JUN		07.06 Sommerfest	Samarbeidsutvalget	Sosialt arrangement
JUL		06.07 Siste dag før ferien		

SAMARBEIDSPARTNERE

Skolen

Barnehagen skal i samarbeid med skolen legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Det er utviklet et overgangsskjema forbindelse med skolestart, som barnehagen fyller ut i samarbeid med foreldrene. Foreldrene skal samtykke i at skjemaet leveres til skolen, og må få innsyn i og innflytelse på informasjonsutvekslingen. Det må fokuseres på hva barn kan og mestrer og på hva de kan trenge særskilt støtte til. Nært samarbeid mellom barnehage og skole er spesielt viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelegging. I mars er det tid for foreldresamtale for foreldre med barn som skal begynne på skolen (Rammeplanen, 2006, s.53)

Helsestasjonen

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Helsestasjonen kan være en samarbeidspart for å tilrettelegge tilbudet for barn med særskilte behov (Rammeplanen, 2006, s.53).

Barnevernstjenesten

Gjennom sin daglige, nære kontakt med barn er de ansatte i barnehagene i en sentral posisjon i forhold til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. For at barn skal bli sett av barnevernet og få den hjelp de har behov for, er det svært viktig at de ansatte i barnehagene oppfyller opplysningsplikten når den inntreffer. Alle ansatte i barnehager er i barnehageloven §22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt (Rammeplanen, 2006, s.54).

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten (PPT)

PPT er sakkyndig instans ved tilråding om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker å søke hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt sitt samtykke. Foreldrene må trekkes aktivt med i dette samarbeidet. PPT kan gi en sakkyndig vurdering av om et barn med nedsatt funksjonsevne skal ha fortrinnsrett ved barnehageopptak. PPT kan også gi råd og veiledning til barnehagen.

Kontakt informasjon

Daglig leder:

Svein Helge Grødem

Mobil: 4067 4567

Mail: sveinhelge@firearstider.no

Fjære barnehage as:

Mobil: 4067 4567

Epost: fjære.barnehage@firearstider.no

Fjære - avdeling Revene:

Pedagogisk leder Anette Kjetså og Kristine B Hansen

Mobil: 4506 4471

Epost: revene.fjære@firearstider.no

Fjære - avdeling Marihønene:

Pedagogisk leder: Rebecca Roland Steen og Christine Johannesen

Mobil: 4506 4476

Epost: marihonene@firearstider.no

NETTSIDEN VÅR: www.firearstider.no

VIGILO FORELDREINFORMASJON: firearstider.vigilo.no

FACEBOOKGRUPPEN VÅR: www.facebook.com/firearstider

